

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 175.

V Ljubljani, v četrtek 31. julija 1884.

Letnik XII.

Pastirski list Linškega škofa o volitvah in pa liberalci.

(Konec.)

Skrb za reveže je stvar, ki ima res nekaj svetnega na sebi, če tudi ni popolnoma svetna in je posebno v našem času zadeva, ki je tudi za državno življenje neprecenljive važnosti; v nevarnem in pogubonosnem socijalnem vprašanju je skrb za uboge najtežavnejša točka. Deželni zbori so se s tem vprašanjem že bavili, pa se bodo še morali, ker ga še niso srečno rešili.

Ako beremo, da so aposteljni govorili ta volilni govor, je gotovo, da je Peter v prvi vrsti govoril, ker se kaže v vsej aposteljski zgodovini na jako odličen način kot poglavarja aposteljnev. Kaj je toraj po tem aposteljskem govoru, posebno govoru sv. Petra pred vsem potrebno, da se srečno izvrši to opravilo, ki je deloma, da, večinoma svetno opravilo? Polnost sv. Duha, Duha Jezusa Kristusa, po tem takem zopet vsestransko, živo krščanstvo, in k temu se mora še pridružiti modrost, t. j. prava razumnost dotičnih zadev.

Ko bi vam danes, preljubi v Kristusu, sv. Peter odgovoril na vprašanje: Koga naj volimo za volilnega moža ali poslanca, bi vam odgovoril: moža, ki je hodil vedno za Jezusom Kristusom, moža, ki je poln sv. Duha in ki ima ob enem razumnost v svetnih stvareh. Glavna poslančeva lastnost bi tedaj v smislu sv. Petra bila ta, da je krščansko-katoliški mož; sv. Peter bi vam dejal: Nikar ne volite nobenega družega, kakor pravega katoliškega moža, ki je zraven tudi razumen.

V naši deželi je stranka, ki pravi: ne volite liberalno, pa tudi ne klerikalno. Ako ta stranka s tem misli, da naj se nikar ne voli mož, ki bi verskemu časno, ali pa časnemu versko žrtvoval, potem je na tem toliko resnice, da se ne sme ne to ne ono žrtvovati; pa misel, da je taka žrtev potrebna, je napačna; prave koristi večnega in časnega, duše in telesa, cerkve in države so med seboj v soglasji in ne v nasprotju; le kdor jih krivo razumi, misli, da si nasprotujejo. V tem smislu se je tudi naš

presvitli cesar v patentu od 5. novembra 1855, v katerem proglašá konkordat, izrazil: „Sveta dolžnost je, da se razmere med državo in cerkvijo z božjimi postavami in blagom našega cesarstva v soglasje spravijo“. Kako podučna je v tem oziru avstrijska zgodovina od tiste dobe, odkar imamo ustavo; kako se je marsiktera postava, ki je bila brez ozira na dušni blagor narejena tudi v časnem oziru za nerabljivo in škodljivo pokazala, in so jo zato že odstranili ali jo pa morajo odpraviti!

Ker je pa v naši deželi mnogo mož, ki imajo vse v volitvenem govoru sv. Pavla zahtevane lastnosti in so tedaj sposobni za deželne poslance, nastane vprašanje, kako se spoznajo pravi možje in kako je treba delati, da se med pravimi možmi glasovi ne cepijo. V ta namen se je osnoval v Lincu konservativni volilni odbor samih zanesljivih mož; ta odbor bo na primeren način naznanil ljudstvu kandidate, ktere naj voli in jaz vam prav krepko priporočam, da volite te možje.

Ako dobimo z božjo pomočjo deželni zbor, ki je dežele vreden, deželni zbor, ki je poln verske zvestobe in udanosti do cesarja, koliko dobrega bo storil, posebno ker imamo zdaj državni zbor, ki je v svoji večini konservativen. Koliko plevla bo izruvanega in koliko dobrega semena vsejanega in kako lep sad bo iz tega zrasel, prej ali poznej! Kako rad bom tudi jaz šel potem v deželno zbornico, med tem ko sem do zdaj v nji marsiktero britko uro prebil! Kako se bo potem v teku nekoliko let moj in vaš veliki križ, pomanjkanje duhovnikov, zmanjšal, križ, ki ima svoje korenine v času, ko so valovi liberalizma posebno visoko pluskali, ko so hudobni ljudje in hudobni časniki nekaznovani zasramovali duhovski stan, ko so katehete iz šol metali, samo za to, ker so katoliško učili in delovali, duhovnike pa v ječo obsojali, samo zato, ker so katoliško pridigovali, ko so škofa v ječo obsodili, samo zato, ker je izdal katolišk pastirski list in so sploh katoliško cerkev in njene služabnike na vse mogoče načine zasramovali in sovražili! Zdaj ni veliko dijakov, ki bi imeli veselje do mučeništva, zato jih je zadnja leta tako malo stopilo v duhovski stan in tako je moralo nastati pomanjkanje duhovnikov (110 stalnih duhov-

skih služb je praznih). Iz tega vzroka je gotovo, da se bo to pomanjkanje še množilo, ako pride v deželnem in državnem zboru zopet liberalizem na krmilo in do veljave. Osivelega starčka, ki sem že tako smrti blizu, nič bolj ne boli in žali, kakor misel, da bom moral svojo zvesto čedo brez potrebnega števila pastirjev zapustiti.

Pristavim le še to, da vam v smislu sv. Petra priporočam za Bogu dopadljive deželne volitve moliti in da bom v ta namen v svojem času priredil očitno pobožnost.

To so zlate besede, prišle iz ust aposteljskega moža, ki ima polnost Pavlovega duha. O srečna čeda, ki ima tako skrbnega višjega pastirja, ki se v dežji sovražnih pušic neustrašeno in zmagonosno za njo bojuje! Res da neposrednje ta pastirski list ni nam pisan, a posrednje velja tudi nam, saj je glas pastirja katoliške cerkve, v katero spadamo tudi mi. Ako se ozremo na Zgornje Avstrijsko, zdaj res ne vgleđamo na političnem polji nič kaj posebno veselega, a upanja je veliko, da bo kmalo konservativna stranka v večini — k temu bo brez dvoma veliko pripomogel ta-le pastirski list; pa tudi že zdaj ima katoliška stranka veliko moči. Kaj pa pri nas Slovenceh? Žalostna nam majka! Povsod drugod še nosi zvonec liberalizem, naj si bo nemšk ali lašk, samo v goriškem in kranjskem deželnem zboru je nekoliko bolje v narodnostnem oziru. Kaj pa v verskem? Koliko je pa v kranjskem deželnem zboru pravih konservativnih, katoliških mož, ki niso katoliški samo takrat, ko iščejo volilcev, ampak versko prepričanje tudi v dejanji kažejo, kakor zahteva Linški škof? Najbolje je, da molčim. Saj še konservativne, katoliške stranke ni. Kje je konservativni volilni odbor? Nemci prašajo pred volitvami, ali je kandidat veren ali neveren, ali je konservativec ali pa liberelec, pri nas se pa za to malo kdo meni, pardon, se je malo kdo zmenil; da je bil kandidat le Slovenec, pa je bilo dobro. Pri tem je bil pa lahko največi brezverec in je lahko brez ovire zastopal popolnoma liberalna načela, se vé, da v slovenski izdaji. Zadnji čas je že, da se osnuje na Kranjskem v resnici konservativna, katoliška stranka, in se postavi konservativni volilni odbor ali komité,

LISTEK.

Iz Brezja do Zatičine.

(Dalje.)

Te misli prepodi mi regljava sraka, ki zbeži pred manoj izpod malega grma na bližnjo smreko. Tam me še začne jeziti, da sem jo pregnal iz njene kašče in me glasno tožiti drugim tičem ter vpiti „lega, lega — lega, lega“. V sosednji goščavi se ji precej oglasita mala penica in jezični ščinkovec, kakor bi sraki hotela pritrjevati, češ: kaj te je bilo treba sem-kaj? Od teh hudih tožnikov bežim po stezi naprej in pridem kmalo v čisto nov kraj. Tukaj pokriva tla samo zvončkasto borovničje in nad njim kipé visoko proti nebu, na katerem se je prikazalo izza sivih oblakov smešljajoče se obličje zatega solnea, vedno zelene smreke. Le pri navadni lovski postaji tam, kjer se pota križajo, kaže še ena breza svoj obraz, ki je pa tako žalosten in se drži, kakor bi prosil pomoči. Dober meter od tal zavrtala je drevesu zlobna roka globoko v osrčje pod malo krivino šilast sveder samo

zarad tega, da je lakomni jezik stregel potem iz rane solzečo muzgo, drevesno kri. Tak človek pač ne more imeti srca. Nekoliko višej kaže ti bolehná breza skoraj že zaceljen obrunek, znamenje pastirske hudobije iz preteklega leta. Okrog in okrog debela odrta je na široko vsa koža. Iz tega luba zvil je lahkomiselni pastir kozulj, da je nesel v njem domov na paši nabrane jagode. Kazni je vreden oni, ki tako po nepotrebnem priidi drevje. In kaj pomeni oni manjši krog okoli debela? Obeljena je le tenka zunanja kožica. Zopet sled mladih hudodelcev. Ko sem bil zadnje poletje doma, šel sem se kakor po navadi v gojzd sprehajati. Ne hodim dolgo, pa ugledam na prijetni tratici lenega pastirja, ki vznak leži in mirno gleda, kako se podé po nebu sivi oblaki. Od daleč čuje se glasen kravji zvonec. Da bi ne zmotil mladega opazovalca, grem tiho po stezi naprej. Pred menoj se razprostire lepa raván in na njej pase se rejena čedica. Pri stari Marogi, ki nosi zvonec na vratu, stoji čvrst deček ter vrti nekaj v roki. Pogledam natančneje in vidim čudno napravo. Na brezovi trti privezan je skolačen prav tak lok. Ta ima na koncih precepe in v njih pritujen je ozek

trak bele zunanje brezove kožice. Ker se ta traček hitro po zraku suče, se njega delci brzo tresejo, kar provzročuje brenčanje, kakor bi brenčelnji letali okrog krave. Ko poprašam dečka, kaj dela, dobrovoljno odgovori: „Krave dražim, da bi bezljale in onega leneta tam v travi na noge spravile. On služi, jaz mu moram pa pasti“. Zasmeljal sem se, pa vkljub temu so se mi zdeli tisti brenčeči glasovi tako mili, kakor bi poslušal jok nesrečne breze zarad zgubljene kožice. V tak namen rabijo tedaj oni tenki lub.

Pa kmalu bi bil pozabil povedati, kaj sem videl na vrhu tiste revne breze. Vse najlepše mladike z vršičkom vred so bile porezane. Nekdo je uvil iz njih krovnice, s kterimi bo privezoval krovce slamo na streho. Nesrečna breza, koliko si morala prebiti! To je storila menda hvaležnost do tebe in tvojih sorodnic, ki ste človeku tako dobre. Saj ga tako lepo kratkočasite po gojzdi in ob senožetih in razveseljujete njegov žalostni pogled, celó na pustem močvirji ter ga spremljate visoko gori na severju, kjer že ne raste družega, kakor pritlikovi borovci. In vrhu tega delite še posameznim ljudem bogate svoje darove. Kolarjem n. p. dajete trdnih ojes za vozove in

ki nam bo priporočal za volitev poštene, verne katoliške Slovence. Da je kandidat samo naroden in da ga priporoča centralni volilni odbor, nam več ne zadostuje, mi hočemo ne samo slovenske, ampak tudi katoliške poslance. Ravnajmo se po priporočilu Linskega škofa! Da ne bodo te besede podobne zrnu, ki je padlo med kamenje, zato naj skrbé možje, ki imajo moč in spretnost in katerim zaupa katoliško ljudstvo. Živela konservativna stranka!

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. julija.

Notranje dežele.

Volitve v deželne zbornice bodo še meseca avgusta in septembra. Avgusta meseca bodo volili 8., 13., in 19. po Koroškem; 19., 21. in 26. po Štajarskem. Na Gorenje Avstrijskem volili si bodo nove poslance 25. in 30. avgusta, ter 3. septembra; 1., 3. in 9. septembra pa tudi na Solnograškem. Povsod so se pričele agitacije.

Razpad med **nemško liberalno stranko v Avstriji** se je že toliko raztegnil in razširil, da je že se svojo surovostjo med svet bruhnil. Ker fakijskim boriteljem za veliko nemško idejo vsak dan nekaj vojakov hrbet obrne, spoznavši, da je boj, ki ga bojuje fakijska stranka za pridobitev gospodarstva v Avstriji, brezvspešen, takorekoč boj z mlini na sapo, dokler se bo bojevala s takimi sredstvi, kakor se je sedaj. „Meni vse, in tebi nič“, se je že preživelo; časi egiptovskih mesnih loncev so minuli in prišli so oni, ko bo tudi Slovan smel javno svojo težko priporočeno skorjico kruha povziti, če tudi mu jo bodo še tu pa tam zavidali. To vse so nekteri sobojevniki med nemško-liberalno stranko spredvideli in so se tudi v tem smislu, ker po pameti, oglašati jeli. Zato pa jih je doletel „anathema“ malikov fakijske opozicije in rekli so jim, da so izdajalec postali nad lastno stvarjo. Celó o Chlumetzku samem se nič kaj prida ne vé, kam meri njegova šviga-švaga, če tudi se tisti ne bo ravno za mnogo zmotil, ki ga bo sumničil, da mu je smoter nemara celó predsedniški stol v ministerstvu. Chlumetzi je na videz popustil fakijsko politiko in se je jel vladi približevati, tak se nam toraj vidi iz ene strani; iz druge je pa on in še neka mala družbica zbrana okoli očaka bivših vstavovercev, dr. Herbst, ki so edini, da jih fakijski listi niso še razglasili z pridevkom „izdajica“. Morajo že vedeti, zakaj da ne. Iz gole prizanesljivosti ali iz spoštovanja bi Chlumetzkega samega ne varovali, tu mora zajec v grmu tičati in ta bo, da je Chlumetzkega politika meč, ki na obe strani reže, ali pa je na obe skrhan. Z vlado on uganja politiko kompromisov, da tako svoji stranki poslednjih desk ne spodbije iz stališča, na katerem se ona nahaja, in da, če se bo dalo, danes ali jutri spodbiti Taaffeja, potem se bo pa zopet na svoje brate domislil. Mar li ni tako!

Po **Severočehah** zbirajo se ondašnji Nemci po shodih, kjer sklepajo razne resolucije. Najnovejša je ta, ktero so sklenili v Neudecku, da se mora Češka na vsak način razkrojiti na dva dela in to ne le v političnem temveč tudi v postavadajalskem in administrativnem smislu; le potem, pravijo severočeški Nemci, ohranil se bo mir v deželi. Poslanci nemških okrajev morali bi se krepke taistim krajem ugajajoče politike poprijeti, narodne klube napravljati, katerim bi se morali vsi nemški poslanci pridružiti. Obsodbe vredni zdé se jim pa vsi poslanci in politikarji, ki delajo politiko na svojo roko, posebno ako ne ugaja veliko nemškemu interesu.

Vnanje države.

Rusko sočutje privrelo je v **Srbiji** zopet na dan, ob priložnosti, ko je tje kaj došla četa ruskih pevcev pod vodstvom kapelnika Slavjanskega, ki se je poprej v Carigradu odlikoval. Iz Carigrada potujoč, oglasil se je na Bolgarskem, kjer so ga povsod navdušeno sprejemali; njemu in njegovim pripravljali so povsod prosto stanovanje, prosto hrano in bankete. Knez odlikoval ga je z Aleksandrovim redom. Iz Bulgarije potovala je četa v Niš. Potujočim v Belgrad bila jim je brezplačna vožnja po železnici na razpolaganje. V Belgradu razprodale so se vstopnice v pol ure do poslednjega listka. H koncertu prišel je ves kraljev dvor s kraljem in kraljico. Na kraljevo željo zapeli so rusko himno, ktero je vse s kraljem in kraljico vred stóje in odkrito poslušalo in so pevcem nezmerno ploskali. Iz Belgrada podal se bo Slavjanski v Zagreb in od ondó v Ljubljano pač nima daleč. Družba popeva ruske narodne pesmi in si povsod najobilnejšega priznanja pridobiva.

Povod izganjanja ruskih podanikov iz **Berolina** so menda anarhistične oziroma nihilistične nakane v Varšovi, ker se je skoraj ob ravno tistem času po Berolinu zatrosila vest, da socialisti prežijo na življenje na Angleško potovajočih cesarjevičev. Pruska policija vzela je metlo v roke in jela tlak pometati. Kedor se ni zamogel veljavno izkazati, podpisali so mu na policiji pos na Rusko in določili so mu čas, kedaj ga mora v Berolinu zmanjkati. Kakor današnje novice iz Berolina govoré, je bila večina izgnancev, ktere je roka redarstva dosegla, židovskega rodu, ki so v Berolin pribežali za časa velikega židovskega preganjanja po Ruskem.

„Nos amis les Anglais, nos ennemis les Allemands“ (Naši prijatelji Angleži in naši sovražniki Nemci) imenuje se daljši in izredno čuden članek v Pariškem „Figaro“, ki bode mnogo piša provzročil po francoski državi in to vsled svoje posebnosti. Celemu svetu je znano, da **Francози** še vedno čakajo na osveto nad Nemci; kar pride „Figaro“ in začne na vso sapo prav resnobno prigovarjati, naj Francozi opusté misel na osveto, naj podajo Nemeem prijateljski roko, za to pa naj Angležem hrbet obrnejo. „Figaro“ pravi: „Leta 1875 imela bi se bila po želji Nemčije začeti vojska med Nemci in Francozi. Nemški poslanec dobil je nalogo v Petrogradu vojni načrt ruskemu caru predložiti. O tem je zvedel francoski Duc Decazes ter je odmah generalu Lefló v Petrograd brzojavil, če mogoče, naj cara pregovori, da bo v slučaju vojske Francozom pomagal. Lefló se pomeni z Gorčakovom, in ta mu nasvetuje, da naj svoje instrukcije predloži caru. Lefló je vbogal, in to zaupanje je Aleksandra II. toliko ganilo, da je obljubil Francozom prijatelj ostati. Nemčija je o tem zvedela in od tedaj jela je Francoze spoštovati. „Kaj pa so nam še Angleži dobrega storili?“ vpraša „Figaro“ dalje. „Nič, kjer so le zamogli, so nas oškodovali, kjer so bili le zamogli, topli so se z nami, pomagali nam pa do sedaj še nikjer niso. Proč toraj z angleško zvezo in njenim prijateljstvom. Rusija je daleč od nas, Avstrija se za nas ne briga, Laška nam nasproti napenja šobo, toraj nam v resnici družega ne ostaja, kakor Nemčija, ktere prijateljstvo je vendar-le stokrat več vredno, kakor pa ono Angleške. Ako smo trdno zvezani s Nemci, nam Angleži ne morejo do živega in Eropi sploh od nas pričakuje, da odpustimo in pozabimo, kar je bilo leta 1871. Nemčija bi naše prijateljstvo takoj sprejela. Dokaz temu nam je, da je odpustila in pozabila škandal, ki se je prigodil nemškima zastavam pri hotelu Continental. Čas je, da sovraštvo poneha in prijateljska zveza Francoske z Nemško bil bi začetek nove dobe v človeškem življenji, ktera bi blagor na zemlji nezmerno povikšala in napredek pospešila. Vošimo jo, tako konča „Figaro“ Francoski, Nemčiji, Evropi in celemu svetu.

Turčija je že od nekdanj najbolj zanikrna država, kolikor jih le božje solnce obseva. Tega mnenja bile so davno že vse evropske države; da bi kolikor mogoče škode obvarovale sebe in svojih podložnikov, uvedle so po Turčiji pred nekaj leti lastne pošte, katerim so se vse od ondi naseljenih inozemcev iz Turčije namenjene reči, ako so kako vrednost imele, pa tudi prazna pisma izročevala. Turčija je namreč popred pred ustanovo mednarodnih pošt po Turškem marsikako veljavno pošiljatev zgubila, za odškodovanje se pa še zmenila ni. Dolgo časa je sicer pisano gledala novo vpeljavo, reči si pa le ni nič upala. Sedaj je pa svoje domače pošte toliko preosnovala, da jih je za izročene jim pošiljatev odgovorne storila in na to odgovornost se ona sedaj opira ter zahteva, da naj se tuje pošte po njenem cesarstvu odpravijo. Velesile so se ji pa vse, od prve do poslednje vprle, da niso nikakor zadovoljne s turškim predlogom, da bi se inostranske pošte po Turčiji zaprle, kajti turške pošte so ravno tako malo zanesljive, kakor turška politika.

Francoski listi zanikajo, da bi bili Francozi na **Madagaskarji** od Hovasov tepeni. Pravijo, da družega ni bilo, kakor da so šli na ogled, kjer so na večje število sovražnika zadeli in so se mu vsled tega vmaknili. Da bi bili pa tepeni, ni res, ker Francozi tako dolgo še čakali niso, da bi bili s sovražnikom skupaj prišli. Resnica pa je, da so Angleži Hovasom mnogo streliva preskrbeli, ktereja je nek emisar po Evropi za nje skupoval.

Kralj Janez iz Abesinje in britanska kraljica Viktorja sklenila sta letos na 12. julija pogodbo, ktero se njuni državniki na 3. junija med sabo dogovorili, da se mora od obeh držav kolikor mogoče na to gledati, da se zatara **kupčija s sužnjimi**. Pogodba se glasi: 1. Nj. Veličanstvo Negusa Negust (zamorski cesar) se zaveže, po svoji moči ovirati in zatirati suženjsko kupčijo po svoji državi. 2. Nj. Veličanstvo Negusa Negust se zaveže, da bo kolikor mogoče prepovedal in zabranil izvoz in uvoz sužnjev po svoji državi. 3. Nj. Veličanstvo Negusa Negust obljubi varovati vse oproščene sužnje kolikor mu bodo le moči pripuščale in hoče vsak poskus, ki bi nameraval dotične zopet v sužnost pripraviti, hudo kaznovati. 4. Nj. britansko Veličanstvo sklenilo je pogodbe z mnogimi drugimi državami, vsled kterih smejo angleški častniki vse ladije tistih držav po morji preiskavati in če dobé sužnje na njih, smejo jih zapleniti in z ladijo vred pograbit. Vsled tega se Nj. britansko Veličanstvo zaveže, kjerkoli bodo angleški častniki na sužnje-podanike Nj. Veličanstva Neguse zadeli, jih hočejo oprostiti in skrbeti, da jih zopet domu privedejo. Skrajni čas bi bil pač, da se ta človeka povsem nevredna kupčija po celim svetu zatara. Ali kaj pa Angleška in Gordon, ter Gordonu dane pravice! Tu se mora pač prašati: Kaj je resnica?

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 29. julija. (Dr. Vošnjak in dr. Zarnik — dr. Vošnjak ali dr. Zarnik?) Znano je, da imajo kmetijske občine Notranjska dva zastopnika v deželnem zboru, in da sta bila lani voljena poslance tem občinam dr. Vošnjak in dr. Zarnik, oba iskrena narodnjaka. Oba sta se vedno držala enakih načel, oba hodila po istem potu — do tistih zlobnih 600 gold. Ti zlomkovi goldinarji so ju ločili, eden se je obrnil na desno, drugi na levo; dr. Vošnjak je potegnil z večino, dr. Zarnik sam nasproti. Ne le da bi govoril ali glasoval proti dovoljenju tega zneska, temveč razsrdil se je in rekel: z vami družimi nočem več opraviti imeti, ter se je poslanstvu odpovedal. — Vojska za novo volitev se

izvrstnih pest za kolesa, malnarjem najboljših preslic, čevljarjem pa trdih klinčkov, da pribijajo ž njimi podplate. Metlarji radi govoré o vaših šibicah, ki povezane v večje copiče tako s pridom pometajo grdo nesnago s cest. Suhih zavijač iz vaše brsti kmetice nikoli ne morejo dosti prehvaliti, kedar netijo peč za kruh. Baklje iz brezovega lesa zanesljivo kažejo v nočni tmíni pot onemu, ki ima v tem času kje iz doma kaj nujnega opraviti. Sveže perje devajo nekteri v obutalo, da se jim ne poté noge in ne spuščajo nadležni mehurji pri hoji. Vaša skorja je izborna čreslo in iz vaših skupin doli pri tleh izdelujejo razne izrezenine, ki so splošno priljubljene. Pa da vse drugo zamolčim, opomnim naj le še, da je mastno vaše olje najgotovješe zdravilo v tolikih raznih nevarnih boleznih. Vseh teh dobrot ne more nihče prezreti, ki ima le še količkaj hvaležnega čuta v sebi. Zato breze cenijo gosposki ljudje, kakor Ljubljancje, ki so jih nasadili ob najnovejših sprehajališčih in jih imajo v čisljih priprosti Slovenci. Da bi dobrih in lepih brez ne pozabili, nazivljajo s tem imenom vasi, pašnike, senožeti itd. Kolikokrat se sliši: Iz Brezja sem doma, v Brezji sem kosil, Bre-

zov dol je čedna vas, Brezniki dobro kmetujejo, Brezovarji so pošteni ljudje itd.

In s tacim brezjem in brezami v glavi me privede steza v gosto smerečje. Pri kraji še zdaj stoji tista smreka, pod ktero je bil pozabil dobrovoljni Gričar vrečo z žitom, ko je nesel k nam v malin. Po poti se ga je bila lotila po neki tekočini provzročena nemarnost, odložil je breme in dejal pod glavo. Ko se je bil pa predramil, skočil je brž na noge in šel brez vreče v malin. Drugi dan pa je šel po moko, ali mesto nje dobil je od malnarja le vprašanje: kdaj si pa prinesel? Zdaj pa se je spomnil, kje je bil žito pustel. Šel ga je iskat in prosil malnarja, naj nikomur ne pové, kaj se je zgodilo, — ker bi ga potlej doma morda kako hudo obsodili. V sredi te gošče, skozi ktero precej daleč drži steza, je pa človeku skoraj tako, kakor bi mu oči zavezal. Ne vidi se niti na levo, niti na desno. Razgled odprt je le proti nebu, pa še gor le takrat, kedar niso na poti goste veje, ki se razprostirajo nad taboj. Nekako tesno mi postane v prsih. Sree mi začne tako biti, da so skoraj rebra v nevarnosti. Iz tacega kraja treba jo je hitro naprej pobrati. Gošča se k

sreči kmalo nekoliko zjasni. Tam pri Prežarjevi Babnici se pa že na levo stran svet odpre. Kakor bi se hotel oddahnuti, stojim ondi pa obrišem pot s čela. V tem hipu zaslišim precej daleč izza doline glas, kakor bi kdo kaj sekal. Poslušam natančneje. Zopet votlo zadoni po gojzdu. Glas ponavlja se še nekoliko časa, potem pa nekaj močno zatrešči. Padlo je veliko drevo. Že hočem kreniti na levo odprto stran, kar me oblaja kosmat psiček, ki je pokazal od nasprotni strani svoj kosmati gobček in dolga šilasta vsesica iz grmovja. Pogledam tja in precej za psičkom na stezi zapazim postavnega moža, po okolici daleč poznane Žagarja. „Dobro jutro Bog daj!“ — me ogovori — „kam ste se napravili tako zgodaj?“

„Sem dejal, da bi šel gor v Zatičino svojega prijatelja obiskat, — mu odgovorim — če me pot kam drugam ne zanes.“

„Vas bo pot zanašala? Tega si človek še misliti ne more, ko tako dobro poznate vsako stransko stezico.“

„Ne mislim tako, da bi me pot zavodila, ampak kakov človek, ki bi me zvalil kam drugam.“

je v časnikih že pričela in bo trajala menda do volitve. „Tu gré za načelno vprašanje“, piše „Narod“. V načelnem vprašanji toraj se je ločil dr. Zarnik ne le od večine deželnega zbora, ampak tudi od samega svojega tovariša, dr. Vošnjaka. Ako toraj Notranjski volilci starega poslanca počasté z novim zaupanjem, bodo indirektno drugemu svojemu poslancu izrazili nezaupanje; kajti v sedanjih razmerah je zaupnica dr. Zarniku nezaupnica dr. Vošnjaku. Ako volilci razsodijo: dr. Zarnik ima prav, tedaj dr. Vošnjak ni imel prav, in se mora on poslanstvu odpovedati. Bode pa zopet nova volitev, vsaj imamo časa dosti, prepriamo in preklamo se tudi radi! Rodoljubnim, izobraženim in razumnim Notranjskim možem, ktere hvalite zarad stanovitnosti, menda vendar ne bote prisojali, da bodo vsakemu prav dajali; ako gré na levo, ta ima prav, ako gre na desno, ta ima tudi prav. — Logika, doslednost! — Za danes naj to zadostuje.

Iz Kremisa, 29. julija. Minuli teden zbrali so se tukaj duhovniki Št. Hipolitske škofije, koji so leta 1859 prvič sv. mašo peli, in sicer v ta namen, da skupno praznujejo njih 25letno službovanje. Te svečanosti se je vdeležilo šest svetnih in dva samostanska duhovnika. Častiti gg. jubilarji so: Anton Bachmaier, pomožni duhovnik v Euratsfeldu; Anton Ditko, profesor za veronauk na c. kr. izgoji učiteljev v Kremisu; Franc Mulner, profesor za veronauk na deželni realki v Kremisu; Adalbert Princ, župnik v Zeilenu; Anton Raith, župnik v Randeggu; Edvard Reif, župnik v Riedenfladnitzu; Ferd. Mann, reg. kanonik v Herzogenburgu in o. Josip Huemer, cistercienser v Lilienfeldu. Eden svetni in štirje samostanski duhovniki se niso vdeležili. Št. Hipolitska škofija ima toraj trinajst jubilarntih duhovnikov.

V četrtek, t. j. 25. t. m. ob 9. uri zjutraj vrstil se je toraj ta spreved jubilarntov iz tukajšne prošnje pod vodstvom prošta g. dr. Kerschbaumerja v farno cerkev sv. Vida, spremljalo jih je lepo zvenenje vsih zvonov.

Jubilarnti so stopili pred slovesno okinčani altar. Prošt. g. dr. Kerschbaumer, je jubilarnte nagovoril ter nagovor končal z besedami: „Molimo Gospoda in zahvalimo se mu prisrčno, ker nam je dal doživeti ta dan, ter v novič Gospodu obljubimo gorečnost v službi. Na to je pel slovesno sv. mašo č. g. jubilar, profesor Ditko. Za njim je maševal pro defunctis jubilar Bachmaier in se spominjal na tačasnega škofa in drugih tovarišev.

Drugi dan podarili so addresso sedanjemu Št. Hipolitskemu škofu, premil. g. Binderju, kteri je vračajoč se od birmanja, počastil mesto Krems! Vivant! Ad multos annos!

Sredi tega meseca smo imeli tukaj strašno vročino. Toplomer kazal nam je 39° R. toplote na solnei. Kaj tacega tukajšnji Nemci ne pomnijo, kajti dihati niso mogli. Omahovalo jih je veliko. Najhujše se je godilo ženjačom na polji, ker od tu in tam se je slišalo o umrlih vsled zavretja krvi. Bali smo se, da se nam bode tako godilo, kakor tistim nesrečnim prebivalcem Toulona in Marseilla. Toda nebo se nas je usmili in začelo nam je dežja rositi tako, da dan ne mine, da ne bi bili mokri. Pa kaj misliš, da je to tukajšnjim prebivalcem všeč? Gotovo ne!

„Tisto je pa že mogoče, tisto. — O pa vas ne bo ne. Stavim, da bote danes tako gotovo v Zatičini, kakor sem bil jaz pred prazniki.“

„Kaj ste pa imeli gor opraviti?“

„Kaj? — povabljen sem bil. Tisti gospod, ki delajo pred pustom „pisma“, so mi bili pisali, naj pridem gor, da mi bodo dali nekaj denarja.“

„O, tako bi marsikdo hodil v Zatičino, da bi ondi denar dobival!“

„Ali so oni sekači tam za dolino vaši?“

„Moji so, moji, pa zdaj bo že težko dobiti tukaj kaj prida smrek. Je že vse posekano, le še kakov smolnat koren se kje dobí. Ne vem, kaj bo. Vsi sekajo in prodajajo, ne sadi pa nihče ne. Jaz pravim, da bo še hudo na svetu.“

„Mi dva bova že še prebila. Pa moram iti naprej. Če bom pri vsacem človeku tako dolgo stal, ne bom prišel do noči v Zatičino. Bog vam daj pri lesu veliko sreče!“

„Vam pa srečno pot.“

Pri teh besedah sem jo zavil na levo po malem klančku. Kmalu pridem v ozke ulice. Pa ni treba misliti taci ulice, kakoršne so po mestih, ampak

Kajti razstava se bliža. V soboto 2. avgusta bode slovesno odprta. Razstavljevalcev se je 500 oglasilo, med kterimi jih je veliko iz zunanjih dežel. Videlo se bode tukaj mnogo raznega blaga, izdelanega po naj-novejših vedah.

Pele bodo tudi v poslopji razstave krasno izdelane orglje tukajšnjega umetnega mojstra Zahistala. Historična razstava iz mest Krems, Stein in Mautern v podobah, posebno štifta Göttweiga svet zelo zanima. Ker so tukaj sploh vinska tla, se tudi te kapljice ne bode pogrešalo v razstavi. Za razne razveseljevanja, kakor tudi za tri godbe skrbel je odbor. Pričakovati je mnogo obiskovalcev. Tudi cesarjev in kraljev se ne bode pogrešalo, kajti tukaj nahajaš mnogo priimkov s „Kaiser“ in „König“, ako Bog dá dobro vreme.

Danes zjutraj ob 7. uri je pel zvon za umirajoče iz zvonika kaznilnice v Steinu tistemu hudo delniku, kteri je letos paznika Gistro z železnim betom ubil. Ta kaznjeneec, Baumgartner po imenu, komaj 23 let star, bil je pri tukajšnji porotni obravnavi, kar sem tačas „Slovenec“ poročal, k smrti na vislice obsojen. Deželna nadsodnija potrdila je to sodbo in ukazala, rabeljnu Willenbacherju, kakor današnje jutro izvršiti to sodbo. Baumgartner je ostal pri svoji trdovratnosti. Noč pred smrtjo se je dal prav dobro pogostiti. Duhovniku se je zaničljivo odpovedal. Danes zjutraj, ko so pripeljali v dvor potrebnosti za vislice, začel je preklinjati in zaničevati pričujoče. Z rabelnom in njegovimi hlapei se je boril skoraj pol ure. Morali so vojaki na pomoč priti. Na vislicah pregriznil si je svoj jezik iz same togote. Kakoršno življenje taka je smrt. R—ski.

Domače novice.

(Katoliška rokodelska družba) ima prihodnjo nedeljo 3. avgusta ob 1/2 8 zjutraj sv. mašo na Rožniku.

(„Sokol“) nameraval je letos 3. avgusta napraviti po vodi v čolne izlet na Ig. Določila se je za to nedelja na 3. avgusta. Kakor smo sinoči čuli, se je namenjeni izlet preložil na pozneje; vzroki nam niso znani.

(Utonil) je danes opoldne na šentpeterskem predmestju v Ljubljani sedemletni otrok Trebernik, ki je skočil za plavajočim jabelkom. Vojaki so ga iskali s čolnom in našli ob dveh mrtvega. Prenešen je bil k sv. Krištofu. Tu velja zopet: Stariši, pazite na svoje male otroke!

(Asfaltov) tlak raztezal se bo na mestnem trgu od Ribje do Krojaške ulice. Danes ga kuhaja kar h krati v treh kotlih na dotičnem mestu. Kakor smo že omenili bo ta tlak za fajakarsko stališče.

(Židov) v Ljubljani sicer še ni toliko, da bi se gnječa delala, vendar pa že mnogo več, kakor jih je bilo pred desetimi leti. Da niso na korist dežele ne v poljedelskem in ne v trgovinskem ali obrtniškem oziru, bo vsakdo razumel, če se ozira na njih delovanje in na dežele, kjer so se vselili. Da se naše ljudstvo obvaruje pred židovskim poplavljenjem, zbrali so se 28. t. m. Ljubljanski trgovci in obrtniki na pogovor, kjer so ugibali, kako naj bi se daljši razvoj židovske konkurence preprečil.

(V Klenku na Pivki), kakor se nam poroča, se je prikazala griža.

navadno pot za ljudi in živino ob straneh pa ograje — take so te ulice. Posebnega v njih ni videti, k večem kaka koprija pod ograjo. V ograjah pa so na eni strani njive, na drugi pa senožeti. — nekdanj oboje gojzd. To je vse prevsakdanje. Brž naprej skozi ono leso na vrhu klanca! — Pokažejo se slamnate strehe, Gorenja Muljava je pred menoj. Tista tesnoba, ki se me je bila polastila v temni goščavi, me hipoma zapusti. Čutim se kakor pre-rojenega. Pa saj kdo bi se ne čutil? Te priproste hiše, ktere sem že v prvi mladosti tolikokrat obiskal, leseni skednji in kozolci, memo kterih sem tje kaj hodil, oni ulnik pri poti z razno zverino na panjevji, okrog vsega tega belo cveteče sadno drevje, po kterih brenči toliko stotin pridnih čebel, tam doli v dolinici pa ginljivo proti nebu kipeči zvonik stare Marijine cerkvice: to vse je tako lepo, tako prijetno — posebno človeku, ki že dalj časa ni bil tukaj. Nihče ne more popisati občutkov, ki so me navdajali, ko sem se bližal od mladih nog mi tako pri-ljubljeni vasi.

(Dalje prih.)

(Ponosen berač) sme se po vsi pravici Matevžek imenovati. Po dokončani biri, za katero od jutra do večera pridno postopa, pride v svojo stalno gostilno večerjat, kar ga dan na dan po šest krajcarjev velja. Ko Matevžek plača, kar vsak dan sproti dela, nikdar ne pozabi natakariči dati dveh ali pa tudi štirih krajcarjev napojnine, kakor sam pravi, zato, ker rada ž njim govori. Enkrat se mu je primerilo, da je natakariči ostal 3 krajcarje zvečer dolžan. Ker ga je ta do drugega dne za nje počakala, prinesel jih ji je drugi dan osem za nje. Ona se je branila več vzeti, Matevžek ji je pa ponosno rekel: „Od mene se nikar ne sramuj napojnine jemati!“

(Nov odvetnik.) V Novomestu pričel bo delokrog g. dr. Karol Slane.

(Civilni zemljemerec) g. Nejedly prisegel je 24. julija prisego za pooblaščenega merjevca, ter se je v Trstu naselil.

(Tržaški veterani) imeli bodo v nedeljo 3. avgusta ob 8. uri zjutraj slovesno službo božjo v župnijski cerkvi pri novem sv. Antonu. Društvo se bo slovesnosti vdeležilo z društveno zastavo in godbo. Povabljeni so tudi častni udje in drugi prijatelji društva. Zvečer ob 7. prične se pa na vrtu „Mondo nuovo“ (novem svetu) družbena zabava, kjer bo tudi godba svirala in se bo umetalen ogenj prižigal.

V zadevah gledališkega vlaka v zlato Prago.

Oziraje se na prvo naše naznanilo, podajamo v naslednjem natančnejši

program potovanja:

Dne 1. septembra ob šestih zjutraj odpelje se posebni vlak iz Ljubljane. Vstavil se bode na vseh gorenjskih in koroških postajah, v kterih bode vstopilo kaj vdeležencev; sicer pa le na glavnih postajah.

Na Dunaj prišel bode po polnoči. — Tri ure kasneje odpelje se posebni vlak s kolodvora avstrijsko-ogerske državno-železnične družbe in dospè v Brno okolo devete ure zjutraj. Po zaužitem skupnem zajuterku v prostorih „Besednega doma“ podajo se vdeleženci ogledat si zgodovinsko-znameniti Spielberg in nektare druge znamenitosti mesta. Ob dveh popoldne bode skupen obed in potem izlet v bližnjo okolico Brna; zvečer ob osmih pa glasbeno-pevska zabava na lepem vrtu „Besednega doma“. Prenočevalo se bode, da se vdeleženci preveč ne utrudijo od neprestane hoje in vožnje, ta dan, t. j. 2. septembra v Brnu, kjer se bodo onim, ki bi to želeli, preskrbela brezplačna stanovanja.

Dne 3. septembra ob šestih odpelje se vlak iz Brna in dospe v Prago okolo dveh popoldne. Po prvem pozdravu na kolodvoru podajo se vdeleženci vlaka v svoja stanovanja in se začno zbirati okolo šeste ure zvečer na „Zofijskem otoku“, kjer bode svirala vojaška godba. Ob sedmih vdeležé se prve predstave v gledišči. Pela se bode opera „Dimitrij“. Po predstavi zberó se k skupni večerji v prostorih „Meščanske Besede“.

Dne 4. septembra zjutraj od osme do devete ure zberó se vdeleženci v toliki, sijajno upravni kavarni „Slavija“ poleg narodnega gledališča in odidejo od tod po zavžitem zajuterku ogledat si znamenitosti kraljevega grada na Hradčanih. Popoldne bode skupen izlet na Letno (Belvedere) in v deželni park „Stromovko“. Zvečer slavnostna predstava jedne originalne česke drame. Po predstavi zopet skupna večerja v „Meščanski Besedi“.

Dne 5. septembra zjutraj med osmo in deveto uro zberó se vdeleženci pred kavarno v mestnem parku. Od tod gredó si ogledat česki muzej, staromestno „radnico“ (mestno hišo) in nektare druge znamenitosti mesta. Popoldne bode skupni izlet s parnikom v Podol ali pa Chuchle. Zvečer slavnostna predstava izvirne opere „Prodaná nevěsta“ in po predstavi poslednja skupna večerja v „Meščanski Besedi“.

S tem bode končan oficijelni program. Dne 6. septembra začno se vračati vdeleženci, ki imajo potem še osem dni časa, da si ogledajo Dunaj. Oni, ki bi 6. septembra ostali še v Pragi pa naredé po dogovoru skupen izlet na Karlův Týn ali v Trojo.

Kakor je iz tega programa razvidno, priložnost je vsakemu za neznamenit denar ogledati si natančno Brno, Prago in Dunaj.

Nadejamo se tedaj, da bode vsakdo, komur količkaj dopušča čas, vdeležil se izleta h krvnim

